

Protokoll 10/2019

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 oktober 2019 kl. 17:15-18:45,
Medborgarkontor/Norrholmen

Ledamöter

Elisabeth Johnson (M)
Eva Ingrid Katarina Rüdlinger (M)
Sophia Granswed Baat (M)
Martin Vallas (L)
Sara Grolander (MP)
Salar Rashid (S) Vice ordförande
Birgitte Isberg (S)
Anna Laine (V)
Tapani Juntunen (SD)
Daniela Sameland (C) ersätter Johan Kling (C)
Arslan Bicen (M) ersätter Bengt Johansson (M)
Roger Isaksson (S)
Rudy Espinoza (V)

Ersättare

Marie-Louise Olofsson (M)
Mikael Sundin (M)
Göran Kindvall (M)
Jamila Hassan Khali (S)
Johan Rönnblom (S)
Anneli Fridell (V)
Carl-Henrik Caldaras (V)
Sissela Nordling Blanco (FI)

Övriga närvarande

Patrik Åhnberg Förvaltningschef
Maria Nilsson Nämndsekreterare
Britt Karlsson Avdelningschef
Sara Heppling Trygg Avdelningschef
Lena Svensson Avdelningschef
Farah Waly Facklig

Justerare

Elisabeth Johnson (M)

Datum för justering

2019-10-31

Paragraf

§§17-35

Sekreterare

Maria Nilsson

Stadsdelsnämnden börjar sammanträdet klockan 17.00 med att behandla ärenden som är sekretessbelagda. Ärenden och protokoll finns förvarat på stadsdelsförvaltningen.

Efter genomgång av sekretessärenden ajourneras sammanträdet.

Klockan 18.00 välkomnas allmänhet och tjänstemän till allmänhetens frågestund på medborgarkontoret.

Efter frågestunden fortsätter sammanträdet enligt nedan.

- En medborgare tog upp problemet med bergbanan samt det dåliga underhållet av lägenheterna hos Stockholmshem.

§ 17
Genomgång av närvarande ledamöter**Beslut**

Närvarande ledamöter ropades upp.

§ 18
Godkännande av dagordningen

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer dagordningen i enlighet med förslag till beslut.

§ 19**Medborgarinformation om ombildningar**

- svar på skrivelse

SKHLM 2019/335

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Vänsterpartiet har vid Skärholmens nämndsammanträde 2019-03-28 inkommit med en skrivelse om medborgarinformation kring ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter. Nämnden fattade beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att utreda ärendet.

Förvaltningen föreslår att plats avsätts på Medborgarkontoret för stadens informationsguide ”Att ombilda till bostadsrätt” samt att materialet står tillsammans med hänvisning till stadsdelens budget- och

skuldrådgivare och till stadens webbplats,

stockholm.se/ombildning. Förvaltningen föreslår även att det görs plats för material från andra myndigheter, organisationer och bostadsbolag som tillhandahåller mer information kring ombildningsprocesser.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

Särskilda uttalanden

Ledamoten Anna Laine (V) anmäler för Vänsterpartiet ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Bilaga

Särskilt uttalande, Vänsterpartiet.

Bilaga: särskilt uttalande, Vänsterpartiet
2019-10-24
Skärholmens stadsdelsnämnd
Medborgarinformation om utbildningar
SKHLM 2019/335
Rudy Espinoza mfl. (V)

Särskilt uttalande

Vi uppskattar att förvaltningen beslutat att delge information om utbildningsprocesser på stadsdelens medborgarkontor, samt att en affisch med hänvisning till ekonomisk rådgivning placeras i anslutning till informationen. Dock anser vi det problematiskt att förvaltningen inte beaktar språkfrågan, dvs att-satsen om översättningar till för stadsdelen relevanta språk. Tillgång till modersmål är centralt för den egna språkutvecklingen och för den kulturella och personliga identiteten. Språklagen säger i anslutning till detta att Sveriges mångspråkighet ska värnas, och den ställer krav på myndigheter och andra offentliga institutioner att nå ut till alla medborgare, oavsett modersmål. Språkrådet har dessutom tagit fram skriften Vägledning för flerspråkig information som guidar myndigheter i arbetet med tillgänglig flerspråkig information på internet. Medvetenheten om behovet av flerspråkig information inom Sveriges kommuner har ökat, och 40 nya språk lades till på internet under 2017. Eftersom Skärholmens stadsdelsförvaltning arbetar i enlighet med Agenda 2030, och social hållbarhet genom jämlikhet och inkludering är en central aspekt av dessa mål (tex 10, 11 och 16), anser vi att förvaltningen bör investera i ett ökat språkligt tillgängliggörande. Enligt uppgifter från Institutet för språk och folkminnen, som sprider kunskap om språk och andra immateriella kulturarv i Sverige, talas 90 olika språk och dialekter i Skärholmen. 2013 uppskattades de största vara arabiska, kurdiska, turkiska, tigrinja och polska. Migrationsverkets statistik över asylsökande under de senaste fem åren visar att flyktingar ofta kommer från länder där man talar arabiska, tigrinja, somaliska, persiska, dari och kurdiska. Vi är övertygade om att förvaltningen kan bedöma vilka, tex fem, språk som är av störst relevans för översättning vad gäller utbildningsinformation. Att prioritera bort översättning, eller att hänvisa medborgarna till automatiserade verktyg såsom google, uppfattar vi som exkluderande och i motsättning till ett jämlikt och socialt hållbart Skärholmen.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/335-3 (Godkänd - R 3)
Medborgarinformation kring utbildningar.

- SKHLM 2019/335-1 Medborgarinformation om utbildningar.

§ 20**Periodiska trygghetsrapporter görs till ett
anmälningsärende på nämnden**

- svar på skrivelse

SKHLM 2019/413

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 25 april 2019 inkom Moderaterna, Liberalerna, Miljöpartiet och Centerpartiet med en skrivelse. I den föreslår partierna att "Månadsrapport trygghet och säkerhet", en månatlig rapport från stadsledningskontoret där man över tid, för Skärholmens stadsdelsnämndsområde, kan följa utvecklingen vad gäller anmälda brott, ska göras till ett anmälningsärende på stadsdelsnämndens sammanträden. De föreslår också att förvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret, som tar fram rapporten, ska undersöka möjligheten att göra rapporten tillgänglig på stadsnivå. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet anslöt till skrivelsen. Då rapporten kommer utan analys anser förvaltningen att den vid behov bör presenteras till stadsdelsnämndens gruppleddare istället för att göras till ett anmälningsärende. Förvaltningen föreslår även att avvakta stadsledningskontorets arbete med att tillgängliggöra motsvarande information, i form av arbetet med "Trygghet på karta" för att se om det möter de önskemål som skrivelsen syftar till.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Bilaga

Särskilt uttalande, Sverigedemokraterna

Bilaga, särskilt uttalande, Sverigedemokraterna

Skärholmens Stadsdelsnämnd
2019-10-24
Dnr SKHLM 2019/413
Tapani Juntunen (SD)

Särskilt uttalande om Periodiska trygghetsrapporter

Vi från Sverigedemokraterna är positiva till att trygghet och säkerhet lyfts fram i nämnden som ett angeläget område. Vi noterar att förvaltningen påtalar att den information som förvaltningen idag får sker utan analys. Vi påtalade från Sverigedemokraternas sida redan när skrivelsen klubbades igenom i nämnden att trygghetsrapporterna måste innehålla en analys.

Vi motsätter oss också förvaltningens förslag om att trygghetsrapporter enbart ska presenteras för gruppledare vid behov. Det är en viktig politisk prioritering att frågan om trygghet och säkerhet lyfts upp öppet även till allmänheten, det är därför vi vidhåller att periodiska trygghetsrapporter ska anmälas med en viss periodicitet till den öppna nämnden, och de ska givetvis även innehålla en analys om säkerhetsläget och utvecklingen.

Handlingar i ärendet

- 209708 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse gällande att trygghetsrapporter görs till anmälningsärende till stadsdelsnämnden
- SKHLM 2019/413-1 Skrivelse; Periodiska trygghetsrapporter görs till ett anmälningsärende på nämnden.

§ 21
Delegationsordning för Skärholmens stadsdelsnämnd
-beslutsärende
SKHLM 2019/523

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnds delegationsordning fastställs. Delegationsordningen ska gälla från och med den 1 november 2019.
2. Förvaltningschefen får fatta beslut på nämndens vägnar i de ärenden och grupper av ärenden som anges i bilaga 1. Förvaltningschefen har rätt att vidaredelegera ärenden till lägst den nivå som finns angiven i bilagans kolumn ”Delegat (lägsta nivå)”.
Förvaltningschefen har rätt att vidaredelegera ärenden till lägst den nivå som finns angiven i bilagans kolumn ”Delegat (lägsta nivå)”.
3. Nämnden ger förvaltningschef rätt att vidaredelegera beslutanderätten.

Sammanfattning av ärendet

Skärholmens nuvarande delegationsordning har sedan 2016 uppdaterats och ändrats utan att en mer genomgripande omstrukturering har genomförts. Förvaltningen har arbetat fram ett mer lättöverskådligt dokument anpassat till förvaltningens nuvarande arbetssätt. Inga ändringar har gjorts gällande stadsdelsnämndens eller sociala delegationens beslutsfattande. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förslaget till ny delegationsordning.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/523-2 (Godkänd - R 1) Ny delegationsordning för Skärholmens stadsdelsnämnd.
- 210391 Bilaga 1
- SKHLM 2019/523-4 Bilaga 2.
- SKHLM 2019/523-5 Bilaga 3.
- SKHLM 2019/523-6 Bilaga 4.

§ 22

Månadsrapport per september

-beslutsärende

SKHLM 2019/809

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens förslag till månadsrapport.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans för september 2019 efter budgetjusteringar, prestationsförändringar och resultatöverföringar, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 210516 (Godkänd - R 1) Månadsrapport per september 2019
- 210405 Förvaltningens månadsrapport sep 2019
- 210918 Bilaga 2 ub071 sep 2019

§ 23**Motion om att Skönhetsrådet ges beslutsrätt**

-svar på remiss

SKHLM 2019/493

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen gällande en motion från Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) som föreslår att Skönhetsrådet (Rådet till skydd för Stockholms skönhet) ges beslutsrätt med anledning av vikten av att bevara Stockholms kulturhistoriska värden till kommande generationer i tider av snabba förändringar i stadsmiljön.

Förvaltningen anser att Skönhetsrådets roll och input kan vara avgörande gällande frågor som påverkar kulturhistoriska värden och det är därför viktigt att rådet får möjlighet att yttra sig vid ärenden som berör sådana frågor. Förvaltningen kan däremot inte yttra sig kring huruvida förslaget om att ge beslutsrätt till Skönhetsrådet skulle vara ett bättre sätt att hantera beaktandet och bevarandet av Stockholms kulturella värden i jämförelse med idag. Förvaltningen lyfter också frågan om det är möjligt att delegera sådana beslut från politisk nivå.

Förslag till beslut

Ledamoten Anna Laine (V) anmäler för Vänsterpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga.

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) anmäler att Feministiskt initiativ ansluter till Vänsterpartiets förslag till beslut som sitt ersättaryttrande.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett förslag till beslut med innebörden att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Tjänstgörande ordförande Salar Rashid (S) hör att det finns tre förslag till beslut, förvaltningens, Sverigedemokraternas samt Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs, som sitt ersättaryttrande. Han ställer dessa emot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Rudy Espinoza (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Anna Laine (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till ersätтарыtrande.

Bilaga

Förslag till beslut, Vänsterpartiet samt Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыtrande.

Bilaga: förslag till beslut, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande

2019-10-24

Skärholmens stadsdelsnämnd

Motion om att ge Skönhetsrådet beslutsrätt

SKHLM 2019/493

Rudy Espinoza mfl. (V)

Förslag till beslut

- Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att föreslå att motionen avslås.

Motionen är formulerad med anledning av vikten att bevara Stockholms kulturhistoriska värden i tider av snabba förändringar i stadsmiljön. Vi anser dock att det både finns rent funktionella argument för att avslå motionen, samt är den är kulturpolitiskt hämmande i sin begränsade insikt om vad kulturhistoriska värden är och gör.

Om Skönhetsrådet (Rådet till skydd för Stockholms skönhet) gavs beslutsrätt skulle de i praktiken bli en dubblerad stadsbyggnadsnämnd och deras funktion som fri expertinstans inom staden sättas ur spel. Rådet själva stödjer inte denna utveckling.

Vad som är kulturhistoriskt värdefullt är inte fastlagt en gång för alla som motionen antyder. Det förändras över tid och i relation till samhällsutvecklingen i övrigt. Föremål, praktiker och miljöer ges olika värde under olika perioder beroende på vad olika intressenter vill lyfta fram om sin samtid och framtid (sk historiebruk). Enligt de nationella kulturmiljömålen, vilka myndigheten Riksantikvarieämbetet ansvarar för, bör kulturarv och kulturmiljöer inte bara bevaras utan också användas och utvecklas. Materiellt kulturarv, såsom en byggd miljö, ställs i relation till immateriellt kulturarv och behov kring att stärka helhetsmiljöer även utifrån sociala och funktionella aspekter. Bevarande utifrån en viss definition av skönhet och estetik blir därför ett begränsande förhållningssätt. Forskning visar också att utveckling av besöksnäring i anslutning till kulturmiljöer kan ha både positiv och negativ effekt genom att ekonomisk vinning inte sällan kommer i konflikt med social hållbarhet.

I exemplet Skärholmens bergbana har Skönhetsrådet inte bara avstyrkt bifall till bygglov för en ny konstruktion utan även gett råd för hur en ny bergbana bör se ut. Ett stort antal personer är i behov av bergbanan för att kunna ta del av olika samhällsfunktioner i sin vardag, och om Skönhetsrådet skulle ges beslutsrätt ser vi risker

med att dessa behov ytterligare marginaliseras. Vi vill uppmuntra till ökade konstruktiva medborgardialoger om hur Skärholmen kan utvecklas och i dessa dialoger kan Skönhetsrådet ha en stödjande roll.

Eftersom Stadsdelsförvaltningen anser sig ha nytta av Skönhetsrådets expertis i vissa ärenden, anser vi att en motion som i praktiken omöjliggör rådets nuvarande funktion bör avslås av Stadsdelsnämnden. Vi menar också att motionens fokus på skönhet och missuppfattningar kring kulturhistoriska värden motiverar ett avslag. Den varsamhet i förhållande till kulturellt viktiga frågor som åberopas i motionen bör också ställas i relation till att motionärerna talar för ett rasistiskt parti med en högst exkluderande uppfattning om vilka kulturellerade frågor som anses viktiga.

Handlingar i ärendet

- 210768 (Godkänd - R 1) Motion om att Skönhetsrådet ges beslutsrätt - Svar på remiss_kompletterad
- SKHLM 2019/493-1.1 Motion om att Skönhetsrådet ges beslutsrätt

§ 24**Motion om att införa ett mentorsprogram för unga hbtq-personer**

-svar på remiss

SKHLM 2019/632

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

En motion har skickats på remiss till stadsdelsnämnden. Motionen innehåller förslag att ett mentorsprogram för unga hbtq-personer ska införas. Förvaltningen menar att det i dagsläget finns verksamhet som ger delar av det stöd som mentorsprogrammet är menat att ge. Innan ett program införas menar förvaltningen att det är viktigt att en utvärdering av liknande program genomförs och eventuella lärdomar tas tillvara.

Förslag till beslut

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) anmäler för Feministiskt initiativ ett ersättaryttrande enligt bilaga 1. Tjänstgörande ordförande Salar Rashid (S) anmäler att han tar ersättaryttrandet som sitt förslag till beslut. Ledamoten Rudy Espinoza (V) anmäler att Vänsterpartiet ansluter till Socialdemokraternas och Feministiskt initiativs, som sitt ersättaryttrande, förslag till beslut.

Beslutsgång

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Tjänstgörande ordförande Salar Rashid (S) finner att det finns två förslag till beslut, förvaltningens samt Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativ, som sitt ersättaryttrande. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Reservation

Tjänstgörande ordförande Salar Rashid (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Birgitte Isberg (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Roger Isaksson (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Rudy Espinoza (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Anna Laine (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till ersätтарыttrande.

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (Fi) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till ersätтарыttrande.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Sverigedemokraterna

Bilaga 1: förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ, som sitt ersätтарыttrande

Motion om att införa ett mentorsprogram för unga hbtq-personer
dnr SKHLM 2019/632

Salar Rashid m. fl. (S)

Rudy Espinoza m.fl. (V)

Sissela Nordling Blanco (Fi)

Förslag till beslut:

- Skärholmens stadsdelsnämnd uppmanar Stockholms stad att bifalla motionen och införa ett mentorsprogram för unga hbtq-personer.

Förvaltningen lyfter fram det stöd som finns att få på ungdomsmottagningar och de hbtq-mötesplatser som finns för unga som ett sätt att motverka social isolering. Detta är viktiga insatser men vi menar att det inte är tillräckligt och att dessa inte fyller samma funktion som ett mentorsprogram är tänkt att fylla.

De mötesplatser som finns för unga hbtq-personer är mer att likna vid fritidsgårdar, en plats där man umgås och gör aktiviteter i en trygg atmosfär, men inte nödvändigtvis en plats där det finns utrymme för längre förtroliga samtal och funderingar, det är få ledare fördelat på alla unga som vistas där, och tiden för enskilda samtal finns sällan.

Ungdomsmottagningar å andra sidan har professionella som kan erbjuda just samtalsstöd men tröskeln att söka sig dit kan vara hög, särskilt för unga hbtq-personer där tilliten till vården och myndigheter ofta är låg. Vi menar därför att ett mentorsprogram kan fylla det gap som finns, sänka trösklarna och även uppmuntra unga hbtq-personer i behov av professionellt stöd att våga söka sig till rätt instans.

Bilaga 2: särskilt uttalande, Sverigedemokraterna
Skärholmens Stadsdelsnämnd
2019-10-24
Dnr SKHLM 2019/632
Tapani Juntunen (SD)

Särskilt uttalande om mentorskap

En motion av Sissela Nordling Blanco (Fi) har skickats på remiss till stadsdelsnämnden. Motionen innehåller förslag att staden genom socialnämnden inför ett mentorsprogram för unga hbtq-personer med inspiration från eller i samarbete med ”HBTQ-kojan”.

I Feministiskt initiativs motion framförs ambitionen att utöka arbetet emot psykisk ohälsa och som en konsekvens olikvärdiga levnadsvillkor bland hbtq-personer. Detta ska enligt motionären ske genom att införa ett mentorsprogram som syftar till att bryta unga hbtq-personers isolering och skapa en kontaktyta mellan yngre och äldre hbtq-personer. Att unga hbtq-personer lider av psykisk ohälsa som en konsekvens av hederskultur eller upplevt utanförskap anser Sverigedemokraterna vara djupt problematiskt. Trots den gemensamma utgångspunkten i frågan anser dock Sverigedemokraterna att motionen landar fel i sitt förslag. I och med teknisk utveckling har nya kontaktytor skapats för hbtq-personer i form av exempelvis applikationer för mobiltelefoner där hbtq-personer kan kommunicera med varandra. Vidare kan det konstateras att Ungdomsmottagningen redan bedriver en verksamhet liknande den som motionen föreslår samt att RFSL bedriver ungdomsgården ”Egalia” vars syfte är att vara en mötesplats för hbtq-personer.

Att i en tid då många stadsdelsnämnders äldreomsorg har allvarliga problem med bland annat kompetensförsörjning anser Sverigedemokraterna det vara fel att införa en sådan verksamhet med oklar nytta.

Sverigedemokraterna anser det istället vara civilsamhällets roll att skapa mötesplatser för personer med särskilda intressen eller behov. Det finns redan idag många sammanhang där hbtq-personer kan träffa likasinnade. Genom att möjliggöra ett starkt civilsamhälle kan detta fortsätta.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/632-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande svar på remiss.
- SKHLM 2019/632-1.1 Motion om inför ett mentorsprogram för unga hbtq-personer

§ 25**Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder**

-svar på remiss, omedelbar justering

SKHLM 2019/646

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Stadsledningskontoret i Stockholms stad har remitterat förslag på ändringar i reglementena för vissa nämnder. Förvaltningen yttrar sig endast över de föreslagna ändringarna i Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder samt Reglemente för stadsdelsnämnderna.

I lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter blir försäljning av tobak tillståndspliktig. Mot bakgrund av detta flyttas ansvaret för tillsyn över försäljning av tobak från stadsdelsnämnderna till socialnämnden. Enligt förslaget till ändring i reglemente för stadsdelsnämnderna ska dock tillsyn över folköl och elektroniska cigaretter vara kvar på stadsdelsnämnderna. Förvaltningen ställer sig positiv till att tillsynen över tobak läggs på socialnämnden eftersom socialnämnden har en tillståndsenhet som sedan tidigare hanterar alkohol och läkemedel. Förvaltningen är dock kritisk till att ansvaret för folköl och elektroniska cigaretter ska ligga kvar på stadsdelsnämnderna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 209694 (Godkänd - R 1) Reglemente
- SKHLM 2019/646-1.1 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (2/14)
- SKHLM 2019/646-1.2 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (3/14)
- SKHLM 2019/646-1.3 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (4/14)

- SKHLM 2019/646-1.4 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (5/14)
- SKHLM 2019/646-1.5 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (6/14)
- SKHLM 2019/646-1.6 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (7/14)
- SKHLM 2019/646-1.7 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (8/14)
- SKHLM 2019/646-1.8 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (9/14)
- SKHLM 2019/646-1.9 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (10/14)
- SKHLM 2019/646-1.10 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (11/14)
- SKHLM 2019/646-1.11 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (12/14)
- SKHLM 2019/646-1.12 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (13/14)
- SKHLM 2019/646-1.13 Följebrev Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnderna samt i reglemente med allmänna b (14/14)

§ 26**Näringslivspolicy för Stockholms stad**

- svar på remiss, omedelbar justering

SKHLM 2019/714

Beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsledningskontoret i Stockholms stad har remitterat förslag till näringslivspolicy för Stockholms stad.

Förvaltningen är positiv till förslaget som syftar till att lägga fast en gemensam linje för stadens näringslivsarbete för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Näringslivspolicyn är i första hand ett internt dokument som ger vägledning i hur arbetet ska tas vidare, i syfte att stärka och utveckla företagsklimatet i staden.

Förvaltningen instämmer att de fyra prioriterade fokusområdena är relevanta och uppskattar ansatsen till tydlig ansvarsfördelning vad gäller föreslagna åtgärder. Förvaltningen lyfter fram behovet av att tydligt koppla ihop näringslivspolicyn med stadens kommande vision. Förvaltningen betonar särskilt vikten av både ett regionalt och lokalt perspektiv i förhållande till flera aspekter av policyns prioriterade områden och föreslagna åtgärder. Slutligen konstaterar förvaltningen att näringslivspolicyns genomförande ställer höga krav på förvaltningen och andra aktörer inom staden både vad gäller kompetensförsörjning, resurssättning och samverkan.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ordförande Salar Rashid (S) anmäler för Socialdemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 1.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Ersätтарыttrande

Ersättaren Sissela Nordling Blanco (fi) anmäler för Feministiskt initiativ ett ersätтарыttrande enligt bilaga 3.

Bilaga 1

Särskilt uttalande, Socialdemokraterna.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Sverigedemokraterna.

Bilaga 3

Ersättaryttrande, Feministiskt initiativ.

**Bilaga 1, särskilt uttalande, Socialdemokraterna
Näringslivspolicy för Stockholms stad****Dnr SKHLM 2019/714
Salar Rashid m.fl (S)****Särskilt uttalande**

Stockholm har under lång tid stått stark på en global arena och attraherat etablering av flera multinationella företag samtidigt som inhemska företag har startat och vuxit. I internationella mätningar för innovation hamnar Stockholm ofta i topp. Vi välkomnar därför ambitionen med policyn samt att stadens arbete för näringslivsfrågor uppmärksammas. Tyvärr kan vi konstatera att det föreslagna policyn i stort inte utvecklar stadens näringslivsarbete, utan i flera fall bara formaliserar eller omformulerar redan pågående processer. Som exempel på konkreta åtgärder har stadsdelarna tillsammans med kommunstyrelsen och Stockholm Business Region redan innan ett uppdrag att samverka med det lokala näringslivet. Den föreslagna näringslivspolicyn konstaterar kort att det ska ske en samverkan, något som redan idag ligger inom definierat uppdrag. Uppställning av redan konstaterat arbete återkommer i policyn, såväl gällande stadsutveckling som trygghetsfrågor. Ett dokument för utvecklingen av stadens näringslivsarbete bör gå längre än att i stort bara konstatera nuvarande förhållanden. Flera uppdrag i policyn saknar viktiga överväganden och är i behov av förtydliganden.

Detta gäller inte minst i frågan om kompetensförsörjning. Missmatchningen på arbetsmarknaden hotar på lång sikt Stockholms tillväxt. Bristen på matchning skadar dock inte bara näringslivet direkt, även svårigheten att säkra kompetens för stadens verksamheter är en utmaning som i förlängningen drabbar det privata näringslivet. Staden måste fortsätta arbeta nära gymnasieskolor, vuxenutbildningen och universiteten för att möta utmaningen.

Att yrkesutbildningarna ska hörsamma lokalt näringsliv är en god ambition men samverkan för att få en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning för näringslivet måste vara tydligt definierat. Istället för de nedskärningar det blågröna styret genomfört och som inneburit minskade resurser för bland annat jobbtorgen, vuxenutbildningen och återigen neddragningar i satsningarna på att hjälpa personer långt från arbetsmarknaden att hitta en väg till jobb, så behöver vuxenutbildningen ges resurser för att öka antal utbildningsplatser och möta efterfrågan.

Policyn diskuterar frågan om arbetsplatser, dess lokalisering och behovet av utveckling. Arbetet för att skapa fler arbetsplatser i ytterstaden måste fortsatt prioriteras.

Det är samtidigt viktigt att förstå att bostadsförsörjningen är en minst lika viktig del för ett växande näringsliv. När nu nya

prognoser visar ett sjunkande bostadsbyggande och minskat antal markanvisningar och detaljplaner kommer det både hindra möjligheten att rekrytera nationellt och internationellt. Detta riskerar i sin tur att försämra rörligheten på arbetsmarknaden. Att det saknas konkreta åtgärder för en förstärkt infrastruktur och framkomlighet i staden och regionen drabbar näringslivets möjligheter. Här är policyn förvånande passiv helt utan nya insatser. Som exempel lyser frågan om en tydlig flyginfrastruktur helt med sin frånvaro, såväl i policyn som i den praktiska politiken. Näringslivet kräver stabilitet och tydlighet, inte oklara besked kring basala frågor om långsiktiga infrastruktursatsningar. Ett annat område som saknas inom näringslivspolicy är även en jämställdhetsanalys.

Vi behöver även starkare skrivningar gällande klimatsmarta lösningar och klimatneutralitet.

Vi vet att det finns många krafter inom näringslivet som ser fördelarna med både klimatanpassning och jämställdhet. Dessa krafter kan få extra stöd genom att staden också ställer krav på sådana aspekter, både i samverkan och i upphandlingar.

Näringslivet är en del av staden och de ska också bidra till stadens målsättningar i frågor om social hänsyn, jämställdhet och miljöhänsyn. Ett avsnitt om hur staden kan främja sådana beslut och aktiviteter hos näringslivet bör ingå i policyn. Särskilt mot bakgrund av att näringslivet har stora möjligheter att också vara en kraft för att förbättra sociala villkor och miljöhänsyn även i andra delar av landet.

Socialdemokraterna ser gärna en fortgående utveckling av stadens näringslivsarbete – vi vänder oss däremot mot att lägga ner resurser på dokument som inte innehåller åtgärder som utvecklar stadens näringslivsarbete – utan bara riskerar att bli hyllvärmare i en kontext där åtgärderna redan är konstaterade och del av ett redan pågående arbete.

Bilaga 2, särskilt uttalande, Sverigedemokraterna
Skärholmens Stadsdelsnämnd
2019-10-24
Diarienummer: SKHLM 2019/714
Tapani Juntunen (SD)
Näringslivspolicy Stockholms stad

Särskilt uttalande

Sverigedemokraterna ser negativt på åtgärder som särbehandlar vissa grupper i samhället. Lika villkor sett till möjligheter till småföretagande ska gälla samtliga medborgare i Stockholm, oavsett var de bor.

Med utgångspunkt i detta anser Sverigedemokraterna att punkten om särskilt främjande av småföretagande i ytterstadsdelarna bör strykas ur policyn.

Bilaga 3, ersättaryttrande, Feministiskt initiativ
Näringslivspolicy för Stockholms stad
dnr KS 2019/273

Ersättaryttrande
Sissela Nordling Blanco
Feministiskt initiativ

Den föreslagna policyn innehåller mycket som staden idag redan arbetar med, och tar egentligen inte några nya större ansatser. Däremot saknas en del perspektiv såsom:

1. Diskussioner om näringslivets roll i klimatomställningen. Visserligen benämns frågan, men det saknas tankar om stadens roll i en cirkulär ekonomi, möjligheten att ställa särskilda krav på företag när det gäller exempelvis fossilfria transporter (exempelvis i upphandlingsförfaranden) eller stadens möjligheter att uppmuntra företag inom delningsekonomin.
2. Policyn är helt i avsaknad av en jämställdhetsanalys och även analys av hur företagen ska bidra till ökad integration av nyanlända och andra grupper som idag beskrivs som stående ”långt från arbetsmarknaden”. I en tid då företags samhällsansvar står högt på dagordningen och när etik och moral som grund för företags lönsamhet på allvar diskuteras även i företagsvärlden, känns avsaknaden av sådana diskussioner inte bara besvärande, utan också otidsenliga.
3. Vidare saknar policyn ett barnrättsperspektiv och borde innehålla ett förhållningssätt till de tio barnrättsprinciper som FN:s Global Compact tagit fram för att hjälpa företag att ta större ansvar för barnets rättigheter. Många företag deltar aktivt i detta arbete och med tanke på Sveriges framstående ställning gällande barnkonventionen är det rimligt att Stockholms policy för näringslivet även innefattar detta område.
En viktigt poäng i den föreslagna policyn är att staden ska stå för god infrastruktur, men det beskrivs i policyn främst som sådant som kan benämnas som ”hård” infrastruktur. I detta sammanhang glömmer det genusblinda policyförslaget sådant som att barnomsorg, äldreomsorg och utbildning utgör den kanske viktigaste infrastrukturen, den som möjliggör förvärvsarbete. Med dessa stora investeringar i infrastruktur, både i termer av omsorg och kommunikationsmöjligheter, bör det också finnas grund för att ställa krav på näringslivet att bidra inte bara med arbetstillfällen som genererar skatteintäkter, utan också med omställningar som leder till bättre klimat, minskad segregation och jämställdhet.
En näringslivspolicy är en god idé, men om den ska göra skillnad behövs fler avgörande perspektiv lyftas in för att främja ett inkluderande näringsliv i framkant.

Handlingar i ärendet

- 210613 (Godkänd - R 1) Förslag till näringslivspolicy för Stockholms stad, dnr KS 2019/273
- SKHLM 2019/714-1.2 Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad - Näringslivspolicy för Stockholms stad (3/5)
- SKHLM 2019/714-1.4 Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad - Näringslivspolicy för Stockholms stad (5/5)

§ 27

Anmälan av personuppgiftsincident enligt artikel 33 i dataskyddsförordningen (GDPR)

- anmälningsärende

SKHLM 2019/782

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 207717 Anmälan av personuppgiftsincident till Datainspektion
- 207716 Bilaga 2
- 207715 Bilaga 1

§ 28

Inbjudan till gemensam upphandling av Gemensamt ramavtal för så kallade insiktsutbildningar, utbildningar för att öka kunskapen och medvetenheten om tillgänglighet ur ett funktionshinders perspektiv -anmälningsärende
SKHLM 2019/796

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/796-2 Vidaredelegation av beslutanderätt.

§ 29

Protokoll från pensionärsrådet september

-anmälningsärende

SKHLM 2019/441

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/441-9 Protokoll pensionärsrådet 2019-09-19.

§ 30

Protokoll från Skärholmens råd för funktionshinderfrågor september

-anmälningsärende

SKHLM 2019/442

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/442-8 Protokoll Skärholmens råd för funktionshinderfrågor 2019-09-20.

§ 31

Protokoll från Ungdomsrådet i Skärholmen september

-anmälningsärende

SKHLM 2019/445

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/445-5 Protokoll UNGSK 2019-09-11

§ 32
Protokoll från förvaltningsgruppen
-anmälningsärende
SKHLM 2019/489

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/489-9 Protokoll 2019-08-29.

§ 33

Protokoll från gruppleadmöte

- anmälningsärende

SKHLM 2019/505

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/505-8 Protokoll gruppleadmöte 2019-09-26.

§ 34

Balanslista uppdrag SDN 10/2019-10-26

-anmälningsärende

2019/000001

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna, och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2019/1-11 Balanslista uppdrag SDN 10/2019-10-24.

§ 35
Övriga frågor

Beslut

Då inga övriga frågor förelåg avslutade tjänstgörande ordföranden Salar Rashid (S) sammanträdet kl. 18.50.